

Ruda Śląska, 18 września 2009

Dlaczego?

Podstawowe pytanie brzmi: dlaczego? Na wyniki komisji badającej przyczyny tragedii w kopalni „Wujek” Ruch „Śląsk” z pewnością długo jeszcze poczekamy. Fachowcy od górnictwa i dziennikarze prześcigają się w wysuwaniu sprzecznych hipotez. Na dodatek opinię publiczną niepokoją słowa górników, którzy obracając się plecami do kamer, twierdzą, że wydobywanie i zysk stawiane są ponad ich bezpieczeństwo. Szokują informacje o rzekomym fałszowaniu odczytów poziomu metanu w wyrobiskach niektórych śląskich kopalń. Czy to możliwe? **Komu wierzyć?** Więcej na str. II-III.

Cena wydobycia

TRAGEDIA POD ZIEMIĄ. 18 września w kopalni „Wujek-Śląsk” doszło do katastrofy. **Na miejscu zginęło 11 górników.**

tekst

Ks. ROMAN CHROMY

MIROŚLAW RZEPKA

ANNA BURDA-SZOSTEK

katowice@goscniedzielny.pl

W dniu zamknięcia tego numeru (21 września, godz. 20.00) liczba śmiertelnych ofiar katastrofy wynosi 14 osób. 40 górników nadal przebywa w szpitalach.

Kto mówi prawdę?

Jeden z kombajnistów KWK „Jas-Mos” mówi jasno: – Zdarza się, że stężenie metanu wzrasta. Jeżeli trzeba, to fedrunek stoi nawet godzinę, aby przewietrzyć przodek. Nikt z nas nie da się zabić w imię większej o kilkadziesiąt złotych wypłaty. Wiedzą to także moi koledzy z oddziału.

W podobnym tonie wypowiada się emerytowany inżynier Eugeniusz Penkała, przed laty szef wentylacji zlikwidowanej już KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śl. Wilchwach. – Kopalnie jastrzębskie z natury są metanowe. Pracownicy zawsze byli wyczuleni na związane z tym faktem niebezpieczeństwo. Poza tym obecnie górnicy mogą każde nadużycie na kopalni zgłaszać związkowi zawodowemu, które są od tego, aby weryfikować zarzuty i przekazywać je odpowiednim instytucjom kontrolnym. Kiedy pracowałem na kopalni, zarówno wśród dozoru, jak i wśród pracowników fizycznych nie spotkałem

Na ogrodzeniu kopalni „Śląsk” zawisły górnicze lampki, przy krzyżu pojawiły się kwiaty i lampiony. Zarówno górnicy, jak i mieszkańcy miasta trwają w zadumie

ani zabójców, ani samobójców. Nadużycia można też zgłaszać w Głównym Urzędzie Górniczym za pośrednictwem strony WWW tej placówki, nawet anonimowo – mówi.

Przypominamy jednak, że

w gliwickim sądzie zapadł już w tym roku wyrok w sprawie dziewięciu oskarżonych w związku z katastrofą w kopalni Halemba w Rudzie Śląskiej, która miała miejsce 3 lata temu. Na razie większość oskarżonych to sztygarzy. Prokuratura zarzuciła im między innymi poświadczanie nieprawdy i niewycofywanie załóg ze ścian w czasie przekroczenia stężenia metanu.

Niezależnie od złożoności komentarzy dotyczących tragedii w Rudzie Śląskiej-Kochłowicach przypomnieć wypada, że to górnicy przyjęli za swoje pozdrowienie „Szczęść Boże!”. Być może właśnie po kolejnej tragedii w polskim górnictwie nabiera ono nowej jakości. Podkreśla nie tylko życzenie Bożej opieki podczas pracy, ale uczy wzajemnej odpowiedzialności górników za siebie i umiejętności powiędzenia „nie” w sytuacji, w której zdrowie lub życie kolegów z pracy może być zagrożone.

Pomoc bez biurokracji

Każdej z rodzin górników przebywających w szpitalach, katowicka Caritas przekazała 1,5 tys. zł wsparcia, zaś rodziny tragicznie zmarłych otrzymają po 3 tys. zł. Już od dłuższego czasu dla rodzin górników, którzy zginęli w kopalniach, Caritas organizuje pielgrzymki do Ziemi Świętej. Nie mniej ważne od pomocy materialnej jest wsparcie religijne rodzin. – Księża, proboszczowie parafii, do których należą poszkodowani w wypadkach, na miejscu katastrof zjawiają się jako jedni z pierwszych, spontanicznie – mówi ks. Zenon Ryzner, zastępca dyrektora katowickiej Caritas. – Choć fizycznie nie są w stanie pomóc poszkodowanym, to ich obecność na miejscu tragedii jest bardzo ważna. Uświadamia rodzinom, że nie są pozostawione same sobie, że jest z nimi także Kościół, który nie zostawia ich w potrzebie.

Widziałem ludzką bezradność

– Akurat odprawiałem pogrzeb na cmentarzu, gdy zauważyłem, że dzieje się coś niedobrego.

ZDJĘCIA ROMAN KOSZOWSKI

W Kochłowicach abp Zimoń sprawował Mszę św. za ofiary katastrofy, spotkał się też z rodzinami, które utraciły najbliższe osoby

Zaczęły jeździć karetki, potem pokazały się helikoptery. Wszyscy od razu wiedzieli, że coś złego dzieje się w kopalni – mówi ks.

Jerzy Lisczyk, proboszcz parafii Trójcy Przenajświętszej w Rudzie Śląskiej-Kochłowicach. – Niedługo potem tam pojechałem. Spotkałem

Chrystus jest nadzieją

Tragedia w kopalni „Wujek-Śląsk” sprawia, że po raz kolejny stajemy wobec misterium cierpienia i śmierci. Tylko nadzieja złożona w Bogu pozwala nam rozjaśnić tę tajemnicę. Wobec śmierci można poprzestać na buncie, który z czasem zatruwa całe życie coraz większą goryczą. Można poprzestać na dobrych radach psychologów, które pozwalają szybciej o śmierci zapomnieć. Prawdziwa zgoda na nią i prawdziwe ukojenie jest jednak zdobyczą, której nie osiąga się bez długiej i trudnej walki. Jedynie Chrystus ma tajemnicę zwycięstwa.

Należy zapytać o odpowiedzialność człowieka: za drugiego, za etos górniczej pracy, za bezpieczeństwo pracy w kopalni i za sposób mówienia o górnictwie. Czy tragedii można było uniknąć, gdyby bardziej przestrzegane było wskazanie Jana Pawła II, że „praca jest dla człowieka”, a nie „człowiek dla pracy”? Czy szukając przyczyn tragedii nie należy także z pokorą pochylić głowę przed siłami natury? Czy przeznacza się wystarczające środki na zapewnienie bezpieczeństwa pracy? Czy za unowocześnianiem struktur podąża także edukacja i wychowanie sumień?

Apeluję do wszystkich pracowników górnictwa, żeby w kopalniach Śląska stworzone zostały takie warunki, w których człowiek nie jest traktowany jak „zasób ludzki”, którym dysponuje się jak narzędziem produkcji. Apeluję do samych górników, żeby swoją pracę traktowali w duchu odpowiedzialności i solidarności z innymi. Wśród poszkodowanych jest wielu górników, którzy nie uciekli z miejsca katastrofy, aby ratować swoje życie, ale którzy biegli do rannych kolegów, żeby ich ratować. To jest prawdziwe oblicze górniczej solidarności.

Fragmety homilii abp. Damiana Zimonia wygłoszonej 21 września w kościele Trójcy Przenajświętszej w Kochłowicach podczas Mszy św. w intencji poległych i poszkodowanych górników

Zginęli w kopalni „Wujek-Śląsk”

- † Zdzisław Batorski, 44 lata, żonaty, osierocił 2 dzieci
- † Janusz Cebula, 45 lat, kawaler
- † Roman Czarnecki, 49 lat, żonaty, osierocił 3 dzieci
- † Zbigniew Garbacz, 48 lat, żonaty, osierocił 2 dzieci
- † Cezary Goszczycki, 39 lat, żonaty, osierocił 1 dziecko
- † Dariusz Grzegorzek, 40 lat, żonaty, osierocił 2 dzieci
- † Szymon Korzeniowski, 25 lat, kawaler
- † Lucjan Manjura, 41 lat, żonaty, osierocił 2 dzieci
- † Jacek Nowakowski, 36 lat, żonaty, osierocił 3 dzieci
- † Anastazy Podlaszewski, 38 lat, żonaty, osierocił 1 dziecko
- † Sebastian Smyk, 30 lat, żonaty, osierocił 1 dziecko
- † Adam Wiśniowski, 38 lat, żonaty, osierocił 1 dziecko
- † Rafał Wcisło, 22 lata, kawaler
- † Tomasz Kurek, 44 lat, osierocił 2 dzieci

osoby oczekujące na swoich bliskich, niewiedzące nawet, czy są poszkodowani. Widziałem bezradność tych ludzi. Ja mogłem tylko zapewnić ich o modlitwie. Zaraz też odprawiłem Mszę św. w intencji poszkodowanych i ich rodzin. Kościół zawsze był i jest z tymi, którzy cierpią, to istota naszej posługi. Sam wierzę, że odniesienie do Boga i życia wiecznego jest w takiej sytuacji jedynym ratunkiem. Z nadzieją, że spotkamy się w życiu wiecznym, możemy uchronić się od depresji i rozpacz – mówi kapłan i dodaje: – To nie pierwsza taka katastrofa w naszej parafii. Widzę rodziny tych górników, którzy zginęli dawniej – ból pozostał. Cierpienie jest nie do wymazania. Od czasu poprzedniego wypadku co roku w kopalni „Śląsk” odprawiamy Mszę św. za ofiary i ich

rodziny. Niestety, z roku na rok uczestniczy w niej coraz mniej osób. Ale będziemy ją sprawować nadal. Dołączymy nowe intencje. Pamięć w modlitwie na pewno pomaga przeżyć tak trudne chwile. ■

Pomoc dla ofiar

Każdy, kto chciałby materialnie pomóc poszkodowanym i ich rodzinom, może wpłacić pieniądze na konto Caritas Archidiecezji Katowickiej: GETIN BANK S.A. II O/Katowice 90 1560 1111 0000 9070 0011 6398, koniecznie z dopiskiem „górnicy”.

■ K O N D O L E N C J E ■

ŁĄCZYMY SIĘ W BÓLU I CIERPIENIU
Z RODZINAMI OFIAR TRAGEDII
W KWK „WUJEK” RUCH GÓRNICZY „ŚLĄSK”.
KAŻDA ŚMIERĆ, DRAMATYCZNA I NIESPODZIEWANA,
STAWIA PRZED NAMI TRUDNE PYTANIA.
SŁOWO „DLACZEGO?” ODBIJA SIĘ
OD KOPALNIANEJ CZELUŚCI I POZOSTAJE BEZ ODPOWIEDZI.
KOPALNIA ZAWSZE BYŁA TAJEMNICĄ, DLATEGO ZJEŹDŹAJĄCY
W DÓŁ ODDAJĄ SWOJE ŻYCIE W OPIEKĘ ŚW. BARBARY.
DZISIAJ DZIĘKUJEMY JEJ ZA URATOWANYCH
I PROSIMY O WIARĘ, ŻE BÓG WIE, CO CZYNI,
I NAWET GDY DOPUSZCZA TAKIE ZŁO,
TO PO TO, ABY Z NIEGO DOBRO WYPROWADZIĆ.

Andrzej Stania
Prezydent Miasta
Ruda Śląska

Zmarł ks. prof. Stanisław Pisarek

Kochał Śląsk

– To był człowiek o szalonej wiedzy, którą się nie afiszował, nie dbał o zaszczyty. **Kochał Śląsk, a zwłaszcza rodzinne Pawłowice.** Rozmodlony, niezwykle życzliwy dla ludzi, szanował każdego – tak zmarłego ks. Stanisława Pisarka wspomina jego przyjaciel ks. prałat Rudolf Brom.

Ksiądz prof. Stanisław Pisarek był wieloletnim wykładowcą bibliistyki Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego. Należał do Stowarzyszenia Bibliistów Polskich w Warszawie. Był profesorem nadzwyczajnym, doktorem habilitowanym teologii. – Kochał książki i lubił się nimi dzielić, rozdając je po przeczytaniu. Chętnie dzielił się też swoją wiedzą, pomagając np. studentom – mówi ks. Brom. – Kościół, wiara i potrzeby drugiego – to było to, czym żył.

Ks. Stanisław Pisarek urodził się w 1929 r. w Pawłowicach Śląskich. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1954 r. Był cenzorem książek, recenzentem prac proboszczowskich. Należał do kolegium redakcyjnego „Śląskich Studiów Historyczno-Teologicznych”, był konsultantem „Gościa Niedzielnego” z dziedziny Pisma Świętego. Zmarł w 56. roku kapłaństwa, 18

września 2009 r. w Pawłowicach Śląskich, gdzie został pochowany.

abs

Wyjątkowa orkiestra w studiu nagrań

Zamiast kroplówek

W trakcie nagrań z Natalią Kukulską i prof. Piotrem Suttem

Twórcom fundacji Iskierka nie brakuje szalonych pomysłów. W minionym tygodniu **muzyczną terapią ogarnęli małych pacjentów** śląskich oddziałów onkologicznych.

Owocem współpracy chorych dzieci i profesjonalnych muzyków, a także lekarzy i rodziców, będzie nagrana płyta-cegiełka. Dziecięcia Orkiestra Onkologiczna pod batutą prof. Piotra Sutta, znawcy instrumentów perkusyjnych, to innowacyjny projekt fundacji Iskierka z Chorzowa. Radosne śpiewanie i egzotyczne instrumenty w rękach dzieci, m.in. marakasy, przynajmniej na chwilę pozwoliły najmłodszym zapomnieć o szpitalu, którego nie mogą ośwoić. Razem z Natalią Kukulską, Miką Urbaniak

i zespołem Me Myself and I dzieci nagrywały piosenki wybrane z repertuaru artystów. – To dobry pomysł na terapię przez muzykę mogącą mieć dobry skutek – podkreśliła Natalia Kukulska.

Fundacja Iskierka ogarnia działalnością trzy dziecięce oddziały onkologiczne na Śląsku: w Katowicach, Chorzowie i Zabrze. Towarzyszy tam dzieciom i rodzicom. – Proces leczenia dziecka wymaga ogromnego wsparcia psychicznego, dlatego nasza pomoc ogarnia całą rodzinę – powiedziała Jolanta Czernicka-Siwecka, prezes fundacji.

Orkiestrę tworzą również lekarze i rodzice. Profesjonalnie nagrana płyta Dziecięcej Orkiestry Onkologicznej ukaże się w połowie grudnia.

rch

■ R E K L A M A ■

Wypławnictwo ORDO et PAX

radio eM 107.6 FM

Ojciec
Ludwik Mycielski OFM

Dziennik mnicha

radiowej wersji książki
Słuchaj od poniedziałku do piątku
o godz. 9:40, 17:15 i 23:50

Zakład Pogrzebowy
RESURREXIT
(od 1990 r.)

Kompleksowe usługi pogrzebowe w duchu chrześcijańskim

- całodobowy przewóz zmarłych
- pochówek tradycyjny i kremacja
- załatwianie formalności w USC
- załatwianie formalności w ZUS (wypłata zasiłków)

Katowice ul. Sienkiewicza 45	Telefony całodobowe: 0 519 546 085
Katowice ul. Warszawska 58	0 604 539 606
Katowice-Ochojec ul. Jankego 68	032/206 52 76
	032/259 91 20

Euro 2012 w regionie

Wciąż walczymy!

Choć Stadion Śląski wypadł z gry w Euro 2012, to swoją **szansę na udział w święcie piłkarskim mają jeszcze miasta**, w których zlokalizowane zostaną centra pobytowe dla narodowych drużyn piłkarskich.

ROMAN KOZOWSKI

W naszym województwie walczą o nie Bielsko-Biała, Tychy, Rybnik, Sosnowiec, Ustroń i Wodzisław Śląski.

Wśród wymogów stawianych przez UEFA przyszłym centrům są: hotele o odpowiednim standardzie, infrastruktura sportowa oraz komunikacyjna. I tak hotele muszą być pięciogwiazdkowe (względnie czterogwiazdkowe) i mieć 60 pokoi. Oprócz tego muszą oferować odpowiednie zaplecze rekreacyjne, np. siłownię, basen, sale konferencyjne. Hotel powinien znajdować się w odległości maksymalnie jednej godziny jazdy autokarem od lotniska mogącego przyjmować stuosobowe samoloty. Na terenie centrum pobytowego muszą znajdować się minimum dwa boiska (jedno ze sztuczną nawierzchnią, jedno oświetlone), oddalone od hotelu o nie więcej niż 20 minut jazdy autobusem.

W połowie września w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach odbyła się konferencja poświęcona ocenie przygotowań centrów w naszym województwie.

Jeśli chodzi o zaplecze sportowe Tychów, Rybnika i Wodzisławia, wszystko jest zgodne z wymogami UEFA. Brakuje natomiast odpowiedniej liczby pokoi hotelowych w proponowanych obiektach w Rybniku-Kamieniu i Wodzisławiu. Nie jest to jednak duży problem, gdyż hotele będą rozbudowywane lub przebudowywane. Tychy szczytą się posiadaniem jedynego w regionie hotelu pięciogwiazdkowego. – Miasto jest atrakcyjnie położone, w niedalekiej odległości od lotnisk. Mamy bardzo dobry kompleks sportowy w Paprocanach, hotele z odnową biologiczną. Gościliśmy już u nas polską reprezentację piłkarską, co jest chyba najlepszą

rekomendacją dla powstania w Tychach centrum pobytowego – zachwala Aneta Moczowska, doradca prezydenta miasta ds. komunikacji społecznej.

Pozostałe miasta też nie są gorsze. Hotel w Rybniku-Kamieniu, jak zapewnia Jarosław Sikora, prezes Zarządu Spółki „Hossa”, posiada duży udział w rynku sportowym i jest bardzo dobrze przygotowany na przyjęcie nowych gości. Wielokrotnie przebywały i trenowały tu drużyny krajowej ekstraklasy, I ligi, a nawet reprezentacje zagraniczne. Dojazd do lotniska, zważywszy na budowaną w pobliżu autostradę A1, też nie będzie stanowił problemu. W podobnym tonie wypowiada się Marcin Sieniawski, asystent prezydenta Wodzisławia Śląskiego. – Zgłoszenie naszej kandydatury jako ośrodka treningowego na Euro 2012 to nie przypadek. Nasza baza sportowa to mariaż nowoczesnych rozwiązań z wielkimi tradycjami sportowymi. Ośrodki sportowe spełniające wymogi bazy treningowej są już gotowe na przyjęcie finalistów Euro 2012.

Wszyscy zgodnie podkreślają, że jest o co walczyć, gdyż powstanie centrum pobytowego to europejska promocja nie tylko danego obiektu, ale i całego miasta. Polska ma przedstawić listę co najmniej 16 miejscowości spełniających wymogi UEFA. Ich weryfikacją zajmuje się zespół powołany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Po drugim etapie weryfikacji wyłoniono 44 potencjalne centra. Obecnie miasta czekają na trzeci etap selekcji. W połowie przyszłego roku opracowany zostanie katalog, w którym znajdzie się prezentacja centrów z całej Polski. Zostanie on przesłany do wszystkich europejskich federacji piłkarskich.

Anna Burda-Szostek

zaproszenia

XIV Festiwal Muzyki Organowej

Katowice. Akademia Muzyczna, Klub Inteligencji Katowickiej i parafia katedralna pw. Chrystusa Króla w Katowicach zapraszają na koncert organowy w wykonaniu Jürgena Reigera (Niemcy), który odbędzie się 27 września w katedrze o godz. 19.00. W programie utwory F. Mendelssohna-Bartholdy'ego, R. Schumanna i J. Haydna.

Do Matki Piekarskiej

Piekary Śląskie. 3 października w sanktuarium Matki Bożej Piekarskiej odbędzie się I Zlot Abstynentów Archidiecezji Katowickiej, zaś o godz. 10.00 rozpocznie się VI Archidiecezjalna Pielgrzymka Nauczycieli, Wychowawców i Pracowników Oświaty.

Kurs animatorów ministrantów

Katowice-Chwałowice. 10 października o godz. 9.00 w sali Drukarni Archidiecezjalnej w Katowicach oraz tydzień później, 17 października, o godz. 9.00 w parafii pw. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus w Chwałowicach rozpocznie się kurs dla animatorów wspólnot ministranckich archidiecezji katowickiej.

Konferencja dla lekarzy

Katowice. Fundacja „Gwiazda Nadziei” i Oddział Śląski Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych w Bytomiu zapraszają lekarzy 10 października do sali konferencyjnej KAMSOF w Katowicach, przy ul. 1 Maja 133, na wykład pt. „Wirusowe zapalenia

wątroby – prawdy i mity”. Jak zapewniają organizatorzy, uczestnicy spotkania będą mieli szansę pogłębić swoją wiedzę na temat wirusów wywołujących zapalenia wątroby, epidemiologii, dróg zakażeń, leczenia przewlekłych wirusowych zapaleń wątroby oraz ich konsekwencji – marskości i raka wątroby. Wydarzeniu będzie towarzyszyć akcja bezpłatnych badań 5000 osób w pięciu miastach województwa śląskiego.

„Schody do nieba”

Od 26 do 27 września w Planetarium Śląskim odbędzie się druga edycja Festiwalu Sztuk Przestrzennych „Schody do nieba”, zorganizowanego przez multiinstrumentalistę Józefa Skrzeka. Oprócz śląskiego artysty wśród występujących znajdują się wokaliści i muzycy z Ukrainy (Roksana Vikaliuk), Anglii (Colin Bass ex Camel), Niemiec (Wolfram der Spyra) i Czech (Boris Urbanek).

Dzień wspólnoty Dzieci Maryi

MIROSLAW RZEPKA

KATOWICE. Parafialne grupy Dzieci Maryi, nierzadko ze swymi sztandarami, pielgrzymowały 20 września do Katowic, by dziękować za wakacyjne rekolekcje i modlić się wspólnie z abp. Damianem Zimoniem (na zdjęciu). Odbył się tam doroczny dzień wspólnoty Dzieci Maryi. Do katedry Chrystusa Króla w Katowicach przybyło kilka tysięcy dzieci

wraz z opiekunami, zakonnicami i księżmi. Metropolita katowicki podkreślił, że dzień wspólnoty jest nie tylko czasem wspomnienia wakacyjnych przeżyć, ale też okazją do wsłuchiwania się w słowo Boże. – Maryja słuchała Jezusa i rozważała Jego słowa w swoim sercu. Niech Ona będzie dla nas przykładem – zachęcał abp Zimoń.

Festiwal Stróżów Poranka

CHORZÓW. W sobotę, 3 października, o godz. 20.00 rozpocznie się w Chorzowskim Centrum Kultury koncert inauguracyjny Międzynarodowego Festiwalu Stróżów Poranka. Na festiwal GN wspólnie

z organizatorami wydrukował kalendarz z fotosami wykonawców i artykułami o nich. Szczegółowe informacje można znaleźć w internecie: <http://strozoporanka.pl/festiwal>.

W hołdzie poległym policjantom

KATOWICE. 119 policjantów województwa śląskiego II RP odznaczył pośmiertnie prezydent Lech Kaczyński Krzyżami Zasługi za Dzielność. Medale odebrali potomkowie odznaczonych podczas uroczystości przy Grobie Policjanta Polskiego na terenie Komendy Wojewódzkiej Policji. 16 września – w przeddzień 70. rocznicy sowieckiej agresji na Polskę – w Katowicach zebrali się członkowie rodzin policjantów zamordowanych w sowieckich obozach w 1940 r., przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz

policjanci – w tym kierownictwo Komendy Głównej Policji i Komendy Wojewódzkiej. Uroczystej Mszy świętej przewodniczył katowicki biskup pomocniczy Gerard Bernacki. – Dziś staję przed nami wspaniała lekcja. Pozostaje nam wszystkim bez wyjątku dobrze zakasać rękawy, by podjąć to dziedzictwo i czynami swego życia je kontynuować, pielęgnować i na kanwie miłości Boga i drugiego człowieka budować nasz ojczysty, rodzinny dom, by zaowocowała w nim ofiara ich życia – mówił, wspominając pomordowanych policjantów.

JANI DRZYMAŁA

Uroczystej Mszy św. przewodniczył bp Gerard Bernacki

Premiera odnowionego Spodka

KATOWICE. Od 17 do 20 września odbywały się w Katowicach mecze finałowe EuroBasket 2009. W katowickim Spodku grały drużyny z Chorwacji, Francji, Grecji, Hiszpanii, Serbii, Słowacji, Rosji, Turcji. W finale zmierzyły się Hiszpania i Serbia. Zwyciężyła Hiszpania (85:63). EuroBasket to mistrzostwa Europy w koszykówce mężczyzn, odbywające się w różnych krajach Starego Kontynentu. Tegoroczne 54 mecze 36. finału zostały rozegrane w siedmiu miastach Polski, oprócz Katowic były to: Gdańsk, Poznań, Warszawa, Wrocław, Bydgoszcz, Łódź. Polakom, którzy startowali w turnieju, nie udało się wyjść z grupy.

HENRYK PRZONDZONO

Kibice, którzy nie zdołali kupić biletów na mecze, mogli je oglądać na telebimach pod Spodkiem

Gloria Dei

RUDA ŚL. 11 października od godz. 14.00 w Miejskim Centrum Kultury przy ul. Niedurnego 69 rozpoczyna się przesłuchania muzyczno-wokalne w ramach XIV Festiwalu Twórczości Religijnej Gloria Dei. Gościnnie wystąpi zespół Capax Dei. Natomiast 18 października

Gość
Pod patronatem „Gościa”

o godz. 17.00 organizatorzy festiwalu zapraszają na koncert laureatów. Gośćmi wieczoru będą Józef Skrzek i ks. Stanisław Puchała. Więcej informacji: www.mckrudasl.pl.

„Gość” na rekolekcjach

ROMAN KOSZOWSKI

BRENNA. W miniony weekend pracownicy redakcji przeżywali doroczne rekolekcje w Archidiecejalnym Domu Rekolekcyjnym w Brennej. W pierwszym dniu spotkania, 18 września, wybrali rzeczników spraw pracowniczych, którzy reprezentują interesy załogi wobec pracodawcy. Rekolekcje wygłosił wicedziekan Wydziału Teologicznego UŚ ks. dr Grzegorz Strzelczyk (na zdjęciu). Zachęcał, aby nieustannie uświadamiać sobie na nowo, że każda sekunda naszego życia rozgrywa się w obecności kochającego Boga.

W niedzielę Mszy św. przewodniczył metropolita katowicki abp Damian Zimoń. Wraz z nim cały zespół modlił się w intencji ofiar górniczej katastrofy.

GOŚĆ KATOWICKI

katowice@goscniezdielny.pl

ADRES REDAKCJI:
ul. Wita Stwosza 11, 40-042 Katowice
TELEFON 032 608 76 76 **FAKS** 032 251 50 21
REDAGUJA: ks. Roman Chromy – dyrektor oddziału, Anna Burda-Szostek, Mirosław Rzepka

Katowice wystartowały po tytuł Europejskiej Stolicy Kultury

To się może udać

ZDJEŃCIA MIROSLAW RZEPKA

Akademia Muzyczna, Teatr Śląski czy Biblioteka Śląska (od lewej) to tylko trzy z setek przykładów, że kultura na Śląsku ma się dobrze

– Mamy masę ciekawych rzeczy do zaoferowania. Nawet nie mówię o muzyce, bo to wszyscy wiedzą. Ale sztuki wizualne, wiele inicjatyw teatralnych.

Naprawdę mamy z czym wystąpić

– twierdzi prof. Tadeusz Sławek.

Był rektor Uniwersytetu Śląskiego został doradcą prezydenta Katowic ds. Europejskiej Stolicy Kultury (ESK). O tytuł zabiega 17 polskich miast. Katowice dołączyły formalnie do tej grupy 11 września, kiedy radni podjęli odpowiednią uchwałę.

Sprawdzian dla metropolii

W 2016 roku jedno z polskich miast, wspólnie z miastem hiszpańskim, będzie nosić tytuł ESK. Kandydujące miasta będą oceniane przez 13 ekspertów. Wstępne eliminacje rozpoczną się jesienią.

– Zasoby tego regionu uprawniają nas do sięgania po status ESK – uważa Leszek Jodliński, dyrektor Muzeum Śląskiego. – Mamy dziedzictwo postindustrialne, wszystko to, co wiąże się z rozwojem cywilizacji i życiem na tym terenie, ale także takie kolekcje, jak zbiory malarstwa w Muzeum Śląskim. To czeka na odkrycie.

Podczas zorganizowanego 16 września spotkania pod hasłem „Kulturalne odsłony Katowic” głos zabrała m.in. prof. Katarzyna Popiołek, psycholog. Nawiązała do olimpiady w Calgary. Zauważyła, że wyjątkowość tamtego zdarzenia

była zakorzeniona w miejscu: tańczyli Indianie, przybyła miejscowa ludność – to wszystko wpłynęło na światowy odbiór. – Kiedy mieszkańcy wyszli na scenę, coś zaczęło się dziać – podkreśliła Popiołek. – Żeby ludzie mogli zaistnieć, potrzebny jest rynek – wspólna scena, na której wszyscy możemy się spotkać. Wszystkie ważne miasta Europy mają takie miejsca, o których wiadomo, że tam zawsze coś się dzieje.

– Chcę, by o tytuł ESK ubiegały się nie Katowice, ale Górnośląski Związek Metropolitalny. Nasze miasto byłoby liderem, ale o zwycięstwo musimy powalczyć wspólnie – uważa Piotr Uszok, prezydent Katowic. – W najbliższym czasie odbędą się spotkania naczelników kultury. Została też uruchomiona procedura wyboru firmy, która skompletuje dokumenty i złoży je w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Nieodwracalny proces

– Nasze działanie rozegra się na trzech płaszczyznach – stwierdził prof. Tadeusz Sławek. – Po pierwsze zwrócimy uwagę władz miasta na coś, co można nazwać infrastrukturą kultury, czyli sferą drobnych działań, sprawiających, że ludzie będą chcieli wrócić do centrum. Autorskie księgarnie, czynne długo w noc, galerie... Katowice już mają wiele wydarzeń o zasięgu europejskim, ale oceniający projekt będą patrzeć na nowe inicjatywy. Na pewno w sferze muzyki i sztuki wizualnej stolica aglomeracji jest potęgą. Jednak żeby wygrać tytuł ESK, potrzeba więcej. Ważne jest, żeby powstawały nowe przybytki kultury: małe teatry, kina, miejsca spotkań.

W Katowicach istnieje wiele inicjatyw kulturalnych, zarówno

miejskich, jak i marszałkowskich, m.in. budowa nowej siedziby Muzeum Śląskiego, NOSPR-u, powstawanie teatru w Pałacu Młodzieży oraz Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej. W regionie działa kilkanaście teatrów i filharmonia. Śląsk rozwija się o wiele szybciej niż inne regiony Polski. Może więc pomysł rywalizacji o ESK wcale nie jest mrzonką. Tytuł oznacza ogromny prestiż, a w dłuższej perspektywie wzrost turystyki i lepszą promocję. Zwycięski ośrodek przez 12 miesięcy przedstawia swoje dziedzictwo historyczne. Miasta i regiony organizują specjalnie na tę okazję koncerty, festiwale, pokazy, konferencje i inne działania reklamujące miasto i region.

– Nawet ludzie nastawieni mocno krytycznie muszą przyznać, że proces restrukturyzacji, zważywszy na skalę trudności, na Śląsku się powiódł – podkreśla prof. Sławek. – Śląsk przede wszystkim sam sobie uwodził, że potrafi się uporać z poważnymi problemami. Chcemy zainicjować pewien nieodwracalny proces. Na jego końcu będzie nie tylko zmiana wyglądu centrum i dzielnic, ale – mam nadzieję – zwiększone poczucie solidarności całej metropolii.

Mirosław Rzepka

Mamy realne szanse

PIOTR USZOK, PREZYDENT KATOWIC – Utwierdziłem się w przekonaniu, że to dobry pomysł, po wizycie

w Toruniu, który jest już na etapie zdobywania aplikacji. Poza tym rozmawiałem z przedstawicielami Regionalnego Zagłębia Ruhry, którzy starali się o ESK dla Essen. Dzięki ich wspólnemu działaniu Essen wygrało. Ta inicjatywa będzie z pewnością dobrą promocją aglomeracji. Chociaż zdecydowaliśmy się późno, mamy szansę wygrać. Wszak udało nam się już zdobyć prestiżową Nagrodę Europy jako trzeciemu polskiemu miastu.

PROF. TADEUSZ SŁAWEK, DORADCA DS. ESK – Uchwała Rady Miasta to wynik refleksji. Skoro

miasto ją podjęło, znaczy, że możemy z otwartą przyłbicą, nie narażając się na wyściowe zjadliwe komentarze, wystąpić w tym projekcie. Za rok o tej porze powinien być gotowy kompletny plan. To oznacza, że wczesną wiosną my, jako rada, powinniśmy mieć gotowy projekt ramowy. Musi on uwzględniać zarówno tych, którzy chcą organizować przedsięwzięcia na skalę europejską, jak i tych, którzy pragną zorganizować coś w swojej miejscowości czy na jednej tylko ulicy.

■ R E K L A M A ■

ANGIELSKI

w szkole ELŻBIETY KOPOCZ - filologa i metodyka autorki telewizyjnych i radiowych programów edukacyjnych

www.elkop.webd.pl

ELKOP-Translations, Katowice, ul. 1 Maja 52

(Dom Parafialny Kościoła Opatrzności Bożej) tel. 605 338 333

e-mail: elkop@skrzynka.pl

ZAPRASZAM: 29-30 września 2009 w godz. 16.00 - 18.00

Muzeum Śląskie

W europejskim stylu

114 obrazów zawiera obecnie Galeria Malarstwa Polskiego 1800–1945 w Muzeum Śląskim. Odnowiona ekspozycja jest wizytówką placówki.

– Za trzy lata zacznie działać nowe Muzeum Śląskie, ale to nie znaczy, że teraz mamy zamknąć placówkę i czekać, przeciwnie, widz zasługuje na uwagę i takie traktowanie, które oznacza otwieranie muzeum na zewnątrz – mówi dyrektor Muzeum Śląskiego Leszek

– Przede wszystkim zmieniliśmy oświetlenie, tak żeby lepiej było widać obrazy, ale też, żeby były one bardziej bezpieczne – wyjaśnia Katarzyna Jarmuż, kustosz Działu Sztuki. – Promocja naszej galerii obędzie się w wielu miastach Polski na plakatach i billboardach. W warszawskim metrze na uchwytych ludzie zobaczą czy Jacka Malczewskiego z jego „Autoportretu” i zaproszenie do Katowic.

Druga wystawa stała w muzeum – Galeria Malarstwa Polskiego po 1945 roku – pełni obecnie funkcję zwiastuna przyszłej, znacznie obszerniejszej Galerii Polskiego Malarstwa po 1945 roku, która w nieodległej przyszłości znajdzie swoje stałe miejsce w okazałych przestrzeniach wystawienniczych nowego gmachu Muzeum Śląskiego w Katowicach. Prezentowane dzieła stanowią niewielką część bogatej kolekcji, składającej się z 585 prac twórców różnych pokoleń, działających w najważniejszych środowiskach artystycznych.

Mirosław Rzepka

Oczy z autoportretu Jacka Malczewskiego zostały użyte w kampanii promocyjnej wystawy

Ciekawostką jest, że dwa wyjątkowe obrazy spoglądają na siebie z przeciwległych ścian – opowiada Henryka Olszewska-Jarema, starszy kustosz. – Pierwszy obraz, autorstwa Jana Matejki, kupił w 1927 roku Tadeusz Dobrowolski, założyciel muzeum, drugi – komitet restytucji w 1984 roku. To płótno Aleksandra Orłowskiego „Mężczyzna w berecie”, uchodzące za jego autoportret.

W nowoczesnej aranżacji Galeria Malarstwa Polskiego 1800–1945 prezentuje dzieła m.in. Maurycego Gottlieba, Józefa Chełmońskiego, Stanisława Wyspiańskiego, braci Aleksandra i Maksymiliana Gierzyńskich, Jacka Malczewskiego.

Jodliński. – Spełniamy europejskie standardy i choć brakuje klimatyzacji, bez zawstydzenia można tu przyprowadzić każdego i pokazać tę galerię.

Teatr Ateneum

Show z Pietrkiem

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” rozpoczął sezon bardzo udanym spektaklem „Tygrys Pietrek” Hanny Januszewskiej, w reżyserii Krystiana Kobyłki i ze scenografią Ewy Farkašowej.

To opowieść dla dzieci i dorosłych, brawurowo zagrana przez artystów: Krystynę Nowińską, kreującą tytułowego Tygrysa, i doskonale zgrany kwartet, złożony z Aleksandry Zawalskiej, Jacka Popławskiego, Mirosława Kotowicza, Piotra Janiszewskiego, oraz na tym tle jowialną i spokojną Katarzynę Kuderewską (mamę tygrysicę). Rzecz o poszukiwaniu wzorców i uczeniu odwagi zrealizowana w konwencji teatru lalkowego,

popisu cyrkowego i nowoczesnego przedstawienia dla dorosłych. Momentami to też farsa dla dorosłych. Duże tygrysy przypominające macho, ubrane w skóry, same uczą się, że ważna jest wrażliwość na drugiego. Dobra zabawa dla

maluchów i dużo śmiechu, z momentami na refleksję dla ich rodziców. Przy okazji trzeba docenić sprawność fizyczną i walory wokalne aktorów, które zaprezentowali podczas spektaklu.

Barbara Gruszka-Zych

TVP KATOWICE

■ niedziela 27.09

07.45 Aktualności Flesz **07.50** Śląski koncert życzeń **08.45** Śląska lista przebojów **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** W poszukiwaniu drogi – magazyn chrześcijański **17.30** Aktualności Flesz **17.45** Sport **17.55** Pogoda **18.00** Żużel Speedway Ekstraliga SAT **21.45** Aktualności **21.50** Pogoda **21.55** Hat-trick **22.15** Sport

■ poniedziałek 28.09

07.45 Aktualności Flesz **07.50** TV Katowice poleca **8.45** Tygodnik regionalny **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** SWR – ekonomia społeczna **17.00** TV Katowice poleca **17.30** Aktualności Flesz **17.42** Tygodnik regionalny **18.00** Aktualności **18.20** Sport **18.35** Pogoda **18.40** 6 milionów sekund – seria TVP **19.10** To brzmi **19.25** TV Katowice zaprasza **21.45** Aktualności **21.55** Pogoda

■ wtorek 29.09

07.45 Aktualności Flesz **07.50** Cud zdrowia **08.45** Schlesien Journal – magazyn mniejszości niemieckiej **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda Relacje **17.00** Wokół nas **17.30** Aktualności Flesz **17.42** Mam świętą pracę **18.00** Aktualności **18.20** Sport **18.35** Pogoda **18.40** Blżej natury **19.10** Tropielec **19.25** TV Katowice zaprasza **21.45** Aktualności **21.55** Pogoda

■ środa 30.09

07.45 Aktualności Flesz **07.50** TV Katowice poleca **08.45** To brzmi – program muzyczny **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** Informator KSM **17.00** Działaj lokalnie **17.30** Aktualności Flesz **17.42** Raport z akcji **18.00** Aktualności **18.20** Sport **18.35** Pogoda **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Wokół nas **19.25** TV Katowice zaprasza **21.45** Aktualności **21.55** Pogoda

■ czwartek 1.10

07.45 Aktualności Flesz **07.50** Historia zapisana w lasach **08.45** Ślązaków portret własny **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** TV Katowice poleca **17.10** Cud zdrowia **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności Flesz **17.42** Nasz reportaż **18.00** Aktualności **18.20** Sport **18.35** Pogoda **18.40** Uwaga weekend **19.25** TV Katowice zaprasza **21.45** Aktualności **21.55** Pogoda

■ piątek 2.10

07.45 Aktualności Flesz **07.50** Pomysł na weekend **08.45** Tygodnik Regionalny **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** TV Katowice poleca **17.00** Aktualności Flesz **17.42** Tygodnik Regionalny **18.00** Aktualności **18.20** Sport **18.35** Pogoda **18.40** Uwaga weekend **18.50** Nasz reportaż **19.05** Wokół nas **19.25** TV Katowice zaprasza **21.45** Aktualności **21.55** Pogoda

■ sobota 3.10

07.45 Aktualności Flesz **08.00** Pora na kulturę **08.45** Przygód kilka wróbla Cwirka – serial **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** Tajemnice historii **17.30** Aktualności Flesz **17.42** Made In Silesia **18.00** Aktualności **18.20** Sport **18.35** Pogoda **18.40** Śląskie smaki – program rozrywkowy **19.05** Pora na kulturę **21.45** Aktualności **21.50** Pogoda **21.55** Sport **22.05** Sobotni Magazyn Sportowy